

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO)XXII. (16)

No. (štev.) 14

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

4. aprila 1963

Strokovno izobrazbo mladini

V naprednih in gospodarsko dobro organiziranih deželah ni več mesta za šušmarstvo, to se pravi za izvrševanje kakršnega koli poklica brez predpisane strokovne usposobljenosti. Le spomnimo se, kako je bilo doma: Preprost čevljar v zadnji gorski vasi je smel izvrševati svojo obrt le potem, ko je izpolnil vse zakonite pogoje: triletno vajeniško dobo pri mojstru, ki je smel imeti vajence; obisk vajeniške obrtne šole; pomočniški izpit, predpisano pomočniško dobo, mojstrski izpit, in končno dovoljenje državne oblasti za samostojen obrat, če krajvni gremij obrtnikov ni imel ničesar proti. Za nekatere stroke skoro ni bilo več ne dela ne zaslužka. Uspevali so le najdelavnejši in najspodobnejši. Ta huda borba za obstanek je imela tudi svojo dobro plat: vzgajala je strokovno sposobne ljudi v vseh poklicih, nesposobni ali neresni so pa morali iskati kruha v drugih krajih ali z drugim delom.

V Argentini vseh teh kompliciranih postopkov ne poznamo. Lahko začneš trgovino, obrt, katero koli podjetje in nihče te ne vpraša, če imaš za to potrebno izobrazbo in prakso. Marsikateremu našemu rojaku je ta svoboda prav prišla. Brez izpitov in diplom so naši ljudje postali trgovci, obrtniki, specialisti vseh strok, samostojni podjetniki. Marsikje po svetu bi to ne bilo mogoče. Vendar je prav v tej svobodi skrita nevarnost, ki ji pravimo šušmarstvo: to je površnost in napake v izdelkih, ki imajo svoj vzrok v nevednosti in neusposobljenosti. Argentina je tako polna šušmarstva, da je javno mnenje prepričano, da je pri vsakem domačem izdelku kar treba računati s kakšno napako, ki je ali posledica neznanja v stroki, ali pa prisilovne površnosti, češ: za enkrat bo že! Zato je tu tako cenjeno vse, kar je importirano, čeprav dostikrat ni kaj prida, zato skušajo domačini svojim površnim izdelkom pritisniti pečat: importirano.

Slovenci smo se malo te površnosti že navadili, malo pa smo je že proglasili za svojo lastnino. Marsikaj se sliši beseda: Naš človek mi je delal, zaračunal je več kot sem pričakoval, pa je slabo naredil. Če je slabo naredil, ker bolje ni znal, še razumemo, če pa je slabo naredil, ker dobro napraviti ni hotel, pa je muzika drugačna: tu že ni več govora o šušmarstvu, ampak o pomanjkanju čuta za to, kar je moje in kar je tuje.

Pogled v gospodarsko in politično močne dežele nam pokaže pot za bodočnost: Dela za navadne težake je vedno manj na svetu in vedno slabše je plačano. Moderna industrija išče strokovnjakov. Za te je dela in zaslužka vedno dovolj. Tudi gospodarsko manj razvite dežele potrebujejo, vsak dan bolj, tehnično usposobljenih ljudi. Časi šušmarjenja minevajo in s tem tudi površnost in nesolidnost v izdelkih. Ali bomo do rasli bodočim razmeram?

Skušajmo dati naši mladini čim solidnejšo strokovno izobrazbo. Ljudska in srednja šola dasta mladini marsikaj vsega pa ne. Poleg te splošne izobrazbe dajmo mladini tudi strokovno. Vsakega mladega Slovenca je škoda, če se zadovolji z mestom „peona“ za celo življenje. Možnosti za usposabljanje je tu veliko; le izrabiti jih je treba. Imamo med nami zglede, kako so naši mladi sorojaki poleg dnevnega dela študirali, obiskovali večerne šole, dostikrat brez posebnega počitka in prehrane, pa so se pretolkli preko začetnih težav in so danes ponosni na žrtve, ki so jim pomogle do blagostanja in ugleda. Imamo med nami rojake, ki izredno dobro uspevajo prav zaradi tega, ker so neopomirjivi neopomirniki površnosti in šušmarstva. Morali so preko mnogih težav in ne najmanjša je bila ta, da so prepričali svoje kliente, da niso šušmarji: da drže dano besedo glede terminov, delajo solidno, računajo dostojno. Ko so si enkrat priborili ugled solidnega in resnega podjetnika, je dela in zaslužka bilo vedno dovolj.

Mislimo na to, da nam in naši mladini v bodočih letih ne bo v zapreko naša površnost in nevednost.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

NEUSPELI DRŽAVNI UDAR

Odstop notr. ministra dr. Martíneza

Prejšnjo sredo 27. marca je odstopil natr. min. dr. Rudolf Martínez. Njegov odstop so že dalj časa napovedovali vsi tisti, ki niso odobraval nje gove politike, ki je šla v to smer, da morajo imeti za volitve tudi biv. peronisti možnost postavitve lastnih kandidatov s svojo politično skupino. To je storil s tem, da je vlada dala politično osebnost neoperonistični stranki Unión Popular — t. j. Ljudska zveza. Za volitve dne 23. junija je notr. minister določil tudi proporcionalni volivni sistem in je zaradi tega nujno, da se stranke med seboj že pred volitvami dogovarjajo in tudi dogovore glede rešitve glavnih pereh vprašanj. To je bila sicer politika vlade, vendar so nasprotniki takega političnega razvoja v Argentini napadali v glavnem samo notr. ministra.

Po podelitvi politične osebnosti neoperonistični stranki Unión Popular, so se napadi na notr. ministra še povečali. Proti njemu so začele nastopati vidne in nevidne sile, ki posegajo v razplet argentinskega življenja. Listi, ki zagovarjajo politiko „golpistov“ in njim sorodnih skupin, so bili polni kombinacij, ki so vsa izvenela v skupni refren, da je nujno, da notr. minister gre. Nasprotniki politike, ki jo je vodil notranji minister, ki da je nekako hotel, da bi prišlo med peronisti in zmernimi sloji zagovornikov in pripadnikov osvobodilne revolucije, do sožitja, do zopetne združitve arg. ljudstva, so navajali nujnost pomiritev „rdečih“ in „modrih“ v vojski, in odstranitev vseh sporov med oboroženimi silami; te naj bi nastopile potem kot tisti čistilci, ki naj bi izvedli v Argentini konsolidacijo razmer in dosegel na svoj način „ponovno združitve“ Argentinev. Zlasti glasni so bili tisti, ki so sploh proti volitvam dne 23. junija. Prav tako se je čul glas tistih, ki so sicer za volitve, toda ne splošne, ampak samo predsednika in podpredsednika, ki naj bi potem izvedla ostale volitve, ko bi bile razmere zrele za to.

Vse to je bilo na delu po odobritvi politične osebnosti neoperonistični stranki Unión Popular. Pa je kljub temu notr. minister odločno odbijal napade, ki so leteli na njegovo politiko in vztrajal. Njegovi najbližji politični sodelavci v resoru so odločno zatrjevali, da bodo do konca izvedli politični načrt, ki so si ga postavili. Toda med tem se je zgodilo nekaj, kar je notranjega ministra napotilo, da je stopil k predsedniku in mu ustmeno sporočil, da odstopa. To je bilo uradno sporočilo ministra za narodno obrambo, dr. Astigueta, da bo vlada ukrenila vse potrebno, da se „totalitaristična poplava ne bo razlila“ po državi.

Ta dogodek je dal povod, da je notranji minister dr. Martínez odšel takoj k predsedniku in mu dal ostavko na položaj notr. ministrstva. S tem je hotel doseči, da mu predsednik javno izreče zaupnico ali pa nezaupnico.

Govor predsednika dr. Guida

Imel ga je prejšnjo sredo zvečer, to je samo nekaj ur potem, ko je odstopil notranji minister, ki je do tedaj vodil državni stroj proti julijskim volitvam. Predsednikov govor je bil eden najboljših, kar jih je doslej imel. Navzoči so bili vsi ministri. Značilno je, da je predsednik dr. Guido postavil odstopivšega notr. min. dr. Martíneza na svojo desno stran, tako, da so tudi vsi televizijski gledavci videli, da je bila politika, ki jo je vodil notranji minister tudi njegova politika.

Dr. Guido je v svojem govoru vso javnost z vso odkritostjo seznanil s sedanjo argentinsko stvarnostjo, ki meji že skoro na kaos. Med drugim je poudarjal: Smo pred kaosom. Nihče ne more v tem trenutku vprašati, kje je bil, od kod prihaja, kaj je storil, ampak samo to kaj bo storil, kajti država je v neizmerni stiski. Zato tudi ne smemo nastopati in delati kot duhovni revčki, kot da bi bili čisto nerazsodni. Argentinski problem ni osebno vprašanje. Zato je tudi izključeno, da bi mogla ena ali dve stranki imeti tisto čarobno moč za rešitev. Delati je treba z jasno

razsodnostjo. Država je že premagala vse oblike sovraštva. Vsak dan to pokaže. Hoče mir, red, zaposlitev. Hoče živeti, noče v samomor. Toda naveden človek trpi in molči. Pogreza se v otopelost, pasivnost, ki lahko postane nevarna. Zato se ne igramo z ognjem. Sedanja ura je zgodovinska ura, ki zahteva soglasje, dogovor vsaj v najosnovnejšem programu. Za doseg tega cilja ni treba žrtvovati ideologij, ali opuščati doktrin. Treba je poskušati, da pride do tega „velikega sporazuma“. Če do njega ne bo prišlo, če vodilni politiki ne bodo našli rešitve, potem bo kaos izhodišče nadaljnjih dogajanj. Na robu kaosa smo pa že sedaj. Končno se vprašuje: Če vsi hočejo volitve, kdo je tisti, ki bi jih rad preprečil? Zaključil je dr. Guido z ugotovitvijo, da sedaj ni čas, da bi mogli koga izključevati. To je vlada dokazala s tem, da je podelila politično osebnost tistim, ki so bili „do včeraj naši nasprotniki“. Ponovno je pozval voditelje političnih strank, naj se sporazumejo in dogovore vsaj o najnujnejših problemih, kajti oni imajo rešitev v svojih rokah, ne pa sam predsednik. K temu sporazumu jih pa poziva zgodovina.

Po predsednikovem govoru

Izvajanja dr. Guida so napravila na javnost močan vtis. Ljudje so iz njega spoznali, v kako težkem položaju je država.

Stranke, ki so dotlej delale na ustvaritvi „narodne ljudske fronte“, so delale na ustvaritvi te politične formacije za volitve še naprej. Sredinske stranke so pa tudi začele akcijo za ustvaritev še druge politične fronte, ki naj bi bila brez peronistev. Za iniciatorji te politične formacije stoje tisti, ki bi radi dosegli, da bi bil biv. predsednik gen. Aramburu znova izvoljen za predsednika. Ljudski radikali pa vztrajajo pri voji kandidaturi za predsednika, to je dr. Ilijem. Med tem so pa tudi krščanski demokrati postavili za zborovanje v Córdoba svojega predsedniškega kandidata. Za ta položaj so določili predsednika stranke dr. Horacia Suela. Njegovo politiko so zaupniki odobrili, obenem pa tui sprejeli sklep, da vodstvo stranke lahko spremeni sklep glede določitve predsedniškega kandidata, v slučaju, če bi se polavila kakšna izvenstrankarska osebnost, ki bi okoli sebe združila še ostale stranke, da bi tako našla rešitev za sedanjo argentinsko moralno, politično in gospodarsko krizo. Krščanska demokratska stranka pa za kandidaturu gen. Aramburua ni bila navdušena ter jo odklanja. Zbor zaupnikov je tudi sklenil, naj vse tiste stranke, s katerimi je doslej delala na ustvaritvi „narodne in politične fronte“ z vključitvijo vanjo tudi peronistov, obvesti, da je pripravljena podpreti izvenstrankarsko osebnost, ki naj bi bila bodoči ustavni predsednik Argentine.

Ostavka notranjega ministra sprejeta

Predsednik dr. Guido je ostavko notranjega min. dr. Martíneza sprejel; v zahvali za njegovo veliko delo, ki ga je opravil v službi domovine, ga zatrluje, da bo politični program, kakor je bil napovedan, v celoti izvedel. To je, da se bodo izvršile volitve v napovedanem času.

Revolucionarni vojaški udar

Nemir, ki ga povzročajo v Argentini volilne priprave je dosegel enega svojih viškov v torek, 2. aprila, ko je republika doživela nov vojaški revolucionarni udar. Radio Argentina je ob 7 uri 15 minut objavil revolucionarni proglas generala Benjamina Menéndeza v svojstvu poveljnika vseh revolucionarnih vojnih sil, tako suhozemskih, pomorskih in letalstva. V proglasu objavlja konec korupcij, zopetno vzpostavitev dostojnosti in morale v javnem življenju, kazni vsem kramarjem za vzgled bodočim rodom, socialni napredek, pravično razdelitev bogastva, pomirjenje vsah državljanov itd. Ob 7,30 je državni radio objavil proglas generala Federica Toranza Montero kot komandanta revolucije suhozemske vojske. Tudi radijske postaje Antartida, El Mundo, Belgrano, Excelsior in El Pueblo so bile v prvih

jutranjih urah nekaj časa v rokah upornikov. Toda vladna četa so se jih kmalu polastile. Kot poveljnik revolucionarnega letalstva se je predstavil general Osvaldo Lentino. Po objavah radijskih postaj, dokler so bile rokah revolucionarjev, naj bi se tem pridružila vsa vojna mornarica. Ob 11,45 so revolucionarji objavili, da je general Menéndez prevzel predsedstvo Republike. Ob 12,45 pa je tiskovni urad predsednika republike dr. Guida objavil, da je predsednik dr. Guido odredil, formiranje skupnega poveljstva suhozemske vojske in letalstva za borbo proti revolucionarjem. V isti objavi tiskovnega urada je bil podan ultimatum mornarici s pozivom, da do treh popoldne preneha z uporom. V nasprotnem slučaju bo novo formirano skupno poveljstvo začelo z operacijami proti mornarici.

General Onganía je v skupnem poveljstvu šef operacij suhozemske vojske, brigadir Armanini pa šef letalstva.

Revolucionarji so med tem zasedli vladno palačo v La Plati, glavnem mestu province Buenos Aires in radijsko postajo. V središču glavnega mesta Bs. As. pa so bile postavljene barikade. Poročila o številni moči vladnih in revolucionarnih čet so si bila nasprotujoča kakor tudi poročila o bombardiranju in borbah. Vladni letalci so bombardirali radijsko postajo v provinci in tako prisilili k molku zadnjo postajo, ki je bila še v rokah revolucionarjev. Popoldne je revolucionarno poveljstvo pod vodstvom generala Menéndeza

zapustilo svoj sedež v vladni palači v La Plati in se vkrvalo na neko ladjo.

Ob 17,40 je admiral Garzoni po razgovoru s predsednikom dr. Guidom, izjavil da odstopa kot državni tajnik za mornarico. V tej zvezi je bila razširjena domneva, da ga je prisilila k temu okolnost, da mu ni uspelo pregovoriti poveljstva mornarice, da kapitulira in preneha z uporom.

Predsednik dr. Guido je ob 18,55 preko radia iz vladne palače v Bs. As kratko pozval revolucionarje, da prenehajo z uporom, položijo orožje in se povrnejo v vojašnice.

V torek zvečer so v Buenos Airesu večerni jisti izšli normalno; banke so bile odprte, menjalnice pa niso delale. Trgovine so bile v središču mesta v glavnem zaprte, otroci so odšli predčasno iz šol, kakor tudi javni in zasebni nameščenci iz uradov. Promet je bil normalen. V noči od torka na sredo je minister za vzgojo objavil, da bodo danes v sredo, v Buenos Airesu vse šole odprte, ne pa v provinci. Jutranji listi so danes v sredo zjutraj, ko zaključujemo to poročilo, izšli normalno. Vlada dr. Guida obvlada položaj. Revolucionarni proces pa še ni zaključen. Tudi borbe še niso končane. Od za držanja mornarice in njene enotnosti zavisil razplet dogodkov. Državni tajnik za vojsko general Rattenbach je izjavil ponoči časnika: „Vse gre dobro. Ker gre za velike stvari, naj vas ne motijo malenkosti.“

Nov režim v Gvatemali

Nekaj dni po koncu konference srednjeamerških predsednikov s Kennedyjem v mestu San José, Costa Rica, je v Gvatemali izbruhnila nekrvava revolucija, s katero je bil odstavljen dosedanj protikomunistični predsednik Ydigoras Fuentes in z vojaškim letalom izgnan v bližnjo Nicarago.

Oblast je prevzela vojaška junta z dosedanjim vojnim ministrom Peralto na čelu. Ta je postavil za vladnega predsednika polkovnika Azurdio, ki načeljuje vladi sedmih civilistov in treh vojakov.

Nov režim je proglasil, da je še bolj protikomunističen, kakor je bil Ydigoras in da bo proti komunistom nastopil z najstrožjimi ukrepi. V vsej državi je bil ohranjen red in mir. Nova vlada je tako v vseh ameriških državah zaprosila za priznanje, istočasno pa tudi objavila, da bo spoštovala vse dosedanje državne obveznosti z ostalim svetom.

Gverila proti Castru na delu

Kubanski protikomunisti so v prejšnjem tednu poostriili svoje akcije proti Castrovem režimu na otoku samem in proti sovjetskim ladjam, ki dovažajo na Kubo še naprej vojni material, s Kube pa odvažajo po večini sladkor.

Tako so kubanski protikomunisti z oporišč nekje v Karibskem morju izvedli napad na dve sovjetski ladji. Ena je ušla napadalcem brez težjih posledic, drugo pa so težko poškodovali, tako da ni mogla nadaljevati vožnje. Napadalcu so se umaknili brez svojih žrtev. Pri napadu na drugo sovjetsko ladjo je bilo ubitih tudi nekaj sovjetskih mornarjev.

Protikomunisti, ki delujejo na otoku samem, pa so izvedli več napadov na sovjetska taborišča na otoku in pobili več sovjetskih vojakov.

Tako Castro kakor sovjeti so odgovorili za te napade seveda zvrgli na Kennedyja in njegovo vlado ter je predvsem sovjetski tisk zagrozil, da se bo lahko iz teh napadov izcimila atomska

vojna med ZDA in ZSSR.

Castro je s svoje strani zagrozil, da bo oborožil svoje letalske sile z dolgotrajnimi bombniki, tako da bo mogel odvreči atomske bombe na ameriško državno področje, ker je ostal brez sovjetskih raket. Istočasno je ukazal izvesti z dvema letalom napad na neko ameriško trgovsko ladjo. Napad na ladjo ni povzročil žrtev. Takoj po napadu pa se je opravičil Amerikancem, da je bil napad izvršen po pomoti.

Amerikancem ti gverilski podvigi kubanskih protikomunistov vsaj za javnost niso všeč, ter so začeli izdajati ukrepe o omejevanju njihovega gibanja zlasti po polotoku Floridi in ob južni obali ZDA. Sovjetom so iz Washingtona odgovorili, da napadi niso bili izvršeni z oporišč v ZDA in da jih tudi v bodoče ne bodo dovolili.

Podobno kot Amerikanci so tudi Angležji sporočili Sovjetom glede oporišč, ki jih ima Anglija na otočju v Karibskem morju.

V Turčiji so izpustili na svobodo bivšega predsednika republike Dželala Bayarla, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo zaradi kršitve ustave. Dželal Bayar je sedaj star 79 let. Predsednika njegove vlade Adnaua Mederesu in dva njegova ministra so zaradi istih prestopkov pred leti obsodili na smrt in jih tudi obesili.

Splošne volitve v Italiji, ki bodo ob koncu aprila, nudijo vodstvu italijanske komunistične stranke priložnost za izvedbo čistke v stranki in za njeno po-

mladitev. To delajo z določanjem novih kandidatov za poslance. Od dosedanjih 96 poslancev, starih komunističnih revolucionarjev in funkcionarjev, so jiti že 26 izločili, šest so jih pa določili za kandidate za senat. Kot kandidate za poslance postavljajo sposobne mlajše moči.

Kubanski emigranti so na zborovanju v Mehiki razpravljali o ustanovitvi kubanske vlade v emigraciji s sedežem v Gvatemali.

Ali napredujemo

Ideološki izseljenci, ki smo po drugi svetovni vojni zapustili našo domovino, imamo zelo razvito organizacijsko življenje. To je na eni strani naša tradicija, na drugi strani pa smo spoznali velik pomen organizacijskega življenja v izseljenstvu.

Organizacija pa ni sama sebi namen. Mora se razvijati, spopolnjevati in tako dvigati splošno ravnje izseljenke skupnosti. Ob raznih prilikah se pokaže, če organizacija kot celota ter njeni člani in odborniki vršijo svojo dolžnost, se zavedajo odgovornosti in če stremijo stalno kvišku, k izboljšanju, k izpopolnitvi. To nam nazorno pokažejo razne prireditve. Mislimo tu na prireditve ob slovesnih dnevih, proslave, obletnice v počastitev spomina raznih osebnosti, jubileje in razne druge prilike, ko organizacija vabi člane in goste.

Marsikdo je še med nami, ki se spominja takih prireditev pred vojno v domovini. Sestavljen je bil poseben pripravljani odbor iz najboljših delavskih članov. Vsa dela za pripravo so bila razdeljena in je bilo določeno, kdo bo n. pr. skrbel za okrasitev kraja in prostora, kdo bo naredil to, kdo ono. Sporedu samemu je bila posvečena posebna pozornost, pa naj je bil to prosvetni ali kulturni del prireditve ali družabno zabavni. Prireditelji so se zavedali, da zavisi od sporeda in njegove izvedbe ali bo prireditve uspela ali ne. To je bilo tudi naravno. Saj se je splošno raven pevskih in dramskih nastopov v naši domovini iz leta v leto dvigala, kar so dokazovali zbori in njih nastopi kakor tudi repertoarji naših odrov. Rastla pa je tudi zahtevnost občinstva. Zato tudi ostalih prireditev, ki so premet tega razmišljanja v domovini, ni bilo mogoče pripraviti mimogrede in površno. Na prosvetnem dnevu ali fantovskem taboru in podobnih prireditvah je bil prosvetni kulturni del vedno skrbno pripravljen celota. Odkazano mu je bilo častno mesto v časovni razporeditvi. V načelnih in navduševalnih govorih izbranih govornikov so dobili člani organizacije novih pobud in novega poguma. Ostale udeležence pa so pridobili, da so se z večjim razumevanjem zasledovali delo organizacije. Družabno zabavni deli prireditve so bili tudi tako pripravljeni, da je bilo vedno manj plitvosti. Duhovitost je izpodirala dvoumne kuplete in neslane dovptice.

Če pa je prireditve organizirala kakšna osrednja organizacija, je bilo pričakovati, da bosta tako priprava kakor izvedba na taki višini, da je vse služilo kot vzor ostalim edinicam.

PO ŠPORTNEM SVETU

Kakor smo že poročali, se je ljubljanska košarkarska ekipa Olimpije uvrstila v četrtfinale za pokal evropskih košarkarjev, vendar nismo imeli rezultata povratne tekme v Ljubljani s francoskim prvakom Bagnolet. V Parizu je Olimpija izgubila s 61:80, v Ljubljani pa je pregazila Francoze s 128:94.

Hokejski klub Jesenice je po dvo-mesečnem državnem prvenstvu sedmič zaporedoma osvojil naslov državnega prvaka Jugoslavije. Zmagal je v vseh 14 tekmah; zabil so Jesenčani 230 golov, prejeli pa le 28. Drugo mesto je osvojil Beograd s 22 točkami, Ljubljanska Olimpija je imela že skoro zagotovljeno drugo mesto, pa je v zadnjih tekmah močno popustila in je običajna na 3. mestu s 20 točkami, Kranjska gora pa bo zasedla ali peto ali šesto mesto, ker je morala igrati še z Rdečo zvezdo iz Beograda, ki je na 4. mestu. Špartak iz Subotice je na 7. mestu s 5 točkami, Medveščak iz Zagreba pa na zadnjem brez točke.

Na mednarodnem tekmovanju v orodni telovadbi v Amsterdamu je Miro Cerar zanesljivo osvojil prvo mesto, šrot pa je bil peti. Cerar je dosegel 57,55 točk. Williavschek (Z. Nem.), ki je bil drugi pa 56,06 točk.

Večko in Korpa sta v dvojicah v finalu premagala Markovića in Terana s 3:1 na mednarodnem namiznoteniskem prvenstvu v Frankfurtu, v polfinalu pa Madžara Berczika in Fahazyja s 3:2. V igrah posameznikov pa so se Jugoslovani slabše odrezali; v osmini finala je Hrbuda premagal Nemec Freundorfer s 3:1, Korpa pa s istim rezultatom Arndt.

V Neustadtu v Nemčiji je v smučarskih skokih za pokal Kongsberg tekmovalo 33 skakalcev iz Italije, Avstrije, Nemčije, Švice, Francije in Jugoslavije. Med člani je zmagal Nemec Thoma pred rojakom Bolkartom. Thoma je dosegel 237,5 točk (93,5 in 94), Slovenec Jemec je bil s skokoma 87 in 83 dobil 207 točk in zasedel 10. mesto. Pri mladincih pa so osvojili Slovenci Smolej, Dovžan, Jurman in Malej prvo mesto v moštvo s 604,5 točkami. Med poedincev je zmagal Italijan Aimoni s 218 točkami (55, 54,5). Dovžan je bil četrti s 208,1 (49, 54,5), Smolej s 206,9 (49, 52,5). Jurman deseti s 189,8 (50, 51), Malej pa se ni uvrstil, ker je pri obeh skokih padel.

Vsa ta prizadevanja so tudi vzgojno vplivala na občinstvo, ki je prisostvovalo z resnostjo in spoštovanjem izvajalcev sporeda. Bilo je nekaj nemogočega, da bi se n. pr. med slavnostnim govorom okrog stoječi razgovarjali, ali kazali govorniku hrbet, kaj šele, da bi igralci kart v neposredni bližini govornika med govorom igrili nadaljevali. Prav tako ni bilo običajno, da bi po žrtvovalni fantje in dekleta, ki so stregli gostom ravno med petem zboru ali nastopom deklamatorja razkazovali svojo izredno vneto za raznašanje jestvin in pijač. Redke izjeme so bili oni, ki so na ta ali drug način omalovaževali nastopajoče.

Primerjalno prireditve v domovini in ponašanje udeležencev na teh prireditvah, pa tudi one v begunskih taboriških in prvih letih izseljenstva s sedanjimi prireditvami ter si skušajmo odgovoriti na tale vprašanja: Ali moremo reči, da smo napredovali v kvalitetnih pripravah in izvedbah naših prireditev? Ali ni prevelika skrb posvečena temu, da bo po prireditvi zadovoljen le društveni blaginjak? Ali ne skrbimo premalo, da bi mogla po prireditvi podatki prav tako ugodna poročila prosvetni odnošno kulturni referent? Ali posvečamo zadosti pozornosti temu, da bi bil družabno zabavni del prireditve res na višini, obenem pa bi zadovoljili udeležence? Ali se ne zanimamo premalo zato, kako je vplivala prireditve na udeležence? Premislimo!

Tudi na Poljskem...

V Varšavi je kardinal Wyszyński pretekli teden imel daljši govor pred poljskimi katoliškimi zdravniki, v katerem je silovito napadel vladni program o omejevanju rojstev. V govoru je navajal časopisna poročila, v katerih stoji, da je število rojstev na Poljskem padlo od 16,3 leta 1955 na 3,9 leta 1962 na vsakih 1000 prebivalcev. „Navajam podatke iz časopisja, ker bi me sicer lahko obtožili, kakor so me že večkrat prej, da, ko dajem take izjave, ne govorim resnice,“ je pribil Wyszyński.

„Če seštejemo vse slučaje, število nerojenih otrok prekaša naše izgube med drugo svetovno vojno. Ne moremo pozabiti okupatorju, ki je organiziral pravi stroj moritve, delamo pa prav tako sedaj sami s seboj,“ je izjavil kardinal. „Trava bo rasla po cestah, Poljska pa bo postala neboljše mednarodni narod invalidov. Proglasili so me že in me morda spet bodo, za sovražnika naroda, toda ne bi bil vaš pastir, škof Varšave in primas Poljske, če ne bi govoril resnice. Razgovorjal sem se z nekim nemškim škofom, ki mi je dejal: 'Vi Poljaki nam ne zaupate in jaz

Odlikovanje za kolaboracijo

Komunisti so med svojo revolucijo med drugo svetovno vojno na Slovenskem svojim političnim in idejnim nasprotnikom najrajši očitali narodno izdajstvo ter sodelovanje z okupatorjem. Oboje so proglašali za zločin nad narodom. Po komunističnem zatrevanju in njihovem prikazovanju zahodnim zaveznikom so bili „narodni izdajalci in kolaboracionisti“ vsi demokrati Slovenci, ki se niso hoteli podvreči komunističnemu diktatu in postati njihovo slepo orodje za izvedbo komunistične revolucije. S to pretezo so komunisti pred svetom opravičevali svoje krvave zločine in morije, ki so jih izvajali nad svobodoljubnim slovenskim narodom.

Za narodne izdajavce in kolaboracioniste go komunisti proglašali slovenske protikomunistične begunce zaveznikom tudi po končani vojni, samo, da bi dosegli njihovo izročitev. To so jim očitali tudi še pozneje, ko so slovenski begunci že zapustili Evropo in se kot svobodni ljudje naselili po raznih državah po svetu.

Demokrati Slovenci sebi glede medvojnega zadržanja nimajo prav nič očitali. Zavedali so se dobro, da imajo proti sebi dva sovražnika — tujega okupatorja in komunisti, ki sta imela oba isti cilj: uničiti slovenski narod. Zato je slovenski narod oba odklanjal in stal z dušo in srcem na strani zahodnih zaveznikov, med tem, ko so komunisti z okupatorjem sodelovali ter od njega prejeli tudi pomoč za pobijanje in uničevanje Slovencev in slovenskega narodnega gospodarstva.

Svojo kolaboracijo z nemškim in italijanskim okupatorjem so komunisti med revolucijo in tudi pozneje prikrivali. Letos, po 18 letih, odkar je bila končana druga svetovna vojna in so zaslepljeni ter kratkovidni zahodni zavezniki utrpeli pot komunistom do oblasti, da so lahko nad narodi Jugoslavije zavladali s svojo diktaturo, so pa svojo kolaboracijo z italijanskim okupatorjem javno priznali, kajti nosilci jugoslovanskega komunizma Josip Broz-Tito je nedavno odliko-

GORIŠKA IN PRIMORSKA

UDELEŽBA SKUPNE SLOV. LISTE PRI POSLANSKIH VOLITVAH

Predsednik italijanske republike je 18. februarja razpustil parlament; vlada je še isti dan določila 28. april za nove volitve. Volili bodo v Italiji 630 poslancev in 315 senatorjev. Stranke so morale do 15. marca predložiti svoje kandidate.

Razpust italijanskega parlamenta je postavil Slovence v Italiji pred vprašanje, ali naj se udeležijo volitev v lastno listo ali naj prepuste svojim prišlašem, da volijo kako italijansko stranko. Tržaški Slovenci, ki so pri volitvah v tržaški občinski svet nastopili s Skupno slovensko listo (SSL), so storili prvi korak za samostojni nastop, ko so v Rimu predložili v odobritev svoj volilni znak: helebarde z lipovo vejico in dvojezičnim napisom. Oblasti v Rimu so znak takoj sprejele. Ta predložitev znaka sicer samo po sebi še ne predstavlja, da bi se morala stranka ali skupina volitev udeležiti, pač pa prepove uporabo znaka drugi stranki.

Toda slovenske demokratične kupine, združene v Skupni slovenski listi so se tudi že odločile, da bodo samostojno nastopile pri parlamentarnih volitvah. Vsekakor je to važen sklep v politični zgodovini tržaških, pa tudi vseh zamejskih Slovencev, ker bodo ti prvič po drugi svetovni vojni nastopili pri parlamentarnih volitvah samostojno. Kandid-

dati Skupne slovenske liste na Tržaškem so: zdravnik dr. Milan Stare, prof. dr. Alojz Rebula, trgovec Josip Teržon in inž. Milan Sosič.

Odločitev skupin, ki sestavljajo Skupno slovensko listo, je popolnoma v skladu z načeli svojega programa. Kajti samo slovensko politično predstavništvo more biti tisti činitelj, ki v demokratično urejeni državi omogoča narodni manjšini zpričati svoj obstoj in kot posebna jezikovna skupina v neki meri sodeluje pri javni upravi. Prva posledica nastopa Skupne slovenske liste pri parlamentarnih volitvah bo, da bodo Slovenci pokazali svojo prisotnost in nadaljevali proces združevanja vseh zavernih Slovencev okrog enotnega političnega predstavništva.

Na Tržaškem je v volilne imenike vpisanih 229.968 volilnih upravičencev: Trst 210.703, Milje 9.633, Devin-Nabrežina 4.418, Dolina 3.841, Zgonik 909, Repentabor 464, Izvolili bodo 4 poslance in tudi prvič po drugi svetovni vojni dva senatorja. Za volitev senatorjev je Tržaška razdeljena v dve volilni okrožji. Prvo obsega večji del mesta Trst, drugo pa ostali del mesta in 5 ok. občin.

NOVI LJUBLJANSKI OKRAJ

Novi ljubljanski okraj s priključitvijo kranjskega okraja in dela novomeškega okraja predstavlja po statističnih podatkih skoro polovico gospodarske moči Slovenije. Po zadnjem ljudskem štetju iz leta 1961 ima 636.700 prebivalcev, kar predstavlja skoro 40% celotnega prebivalstva Slovenije. Kmečkega prebivalstva je komaj 21%, medtem ko znaša delež kmečkega prebivalstva v Sloveniji 31%. V okraju je 264 industrijskih podjetij, v katerih je zaposlenih 99.300 delavcev, kar je zopet 50,9% vseh zaposlenih delavcev v Sloveniji. Narodni dohodek na področju ljubljanskega okraja je po zadnjem popisu iz leta 1961 znašal 258,6 milijarde dinarjev, t. j. 50% celotnega narodnega dohodka. Na enega prebivalca je odpadlo 409.000 dinarjev. Najnižji narodni dohodek izkazuje občina Grosuplje in sicer 170.000 din, najvišjega pa občina Ljubljana Center — 938.000, zatem pa slede Ljubljana Bežigrad 576.000. Kranj 531.000, Ljubljana šiška 530.000 in Ljubljana Moste 513.000.

Po združitvi okrajev Ljubljana, Novo mesto in Kranj v novi okraj Ljubljana so v Ljubljani v začetku t. l. izvolili funkcionarje in organe za novi okraj. Za predsednika okrajnega zbora je bil določen Janez Pirnat, za okrajnega predsednika okrajnega zbora proizvajalcev pa Franc Plazar. Na sestanku obeh zborov je bil izvoljen za predsednika Okrajnega ljudskega odbora dosed. predsednik OLO Ljubljana Boris Mikuš, za podpredsednika Stane Dolenc, Tone Koprivnikar, ing. Marjan Tepina in ing. Tone Tribušon. Za tajnika je bil določen Milutin Mužič. V novem okraju so sistematizirali 169 delovnih mest. Doslej je imel OLO Ljubljana 197 uradnikov, Kranj 88, Novo mesto pa 101. Po združitvi navedenih okrajev so se združile tudi okrajne zbornice iz teh okrajev v novo okrajno gospodarsko zbornico. Za predsednika je bil določen Stane Fele, za podpredsednike Janez Kermavner, Viktor Zupancič in Ignac Nagode, za tajnika pa Ivan Jernejčič.

REVIEW

Je naslov reviji, ki jo izdaja študijsko središče za jugoslovanske zadeve v Londonu. V njej sodelujejo slovenski, hrvaški in srbski javni delavci, ki žive v emigraciji ter angleško govorečemu svetu objektivno in nepristransko prikazujejo sedanjo jugoslovansko stvarnost, da ni navezan samo na komunistični vir, ki zasleduje samo propagandistične cilje.

V tretji številki revija študijskega središča za jugoslovanske zadeve pri naša naslednje gradivo. Dr. Stevan Živadinović objavlja razpravo pod naslovom „Spreminjevalni činitelji zgodovine“. Vane Ivanović članek „Jugoslavija — nova Maginotova linija“; Dragoljub R. Ačimović prikazuje razvoj srbske povojne literature v razpravi pod naslovom „Srbska književnost po drugi svetovni vojni“, Ante Kadić pa hrvaško v razpravi „Sodobna hrvaška književnost“. V tej številki je še kronika dogodkov v letu 1961 ter seznam nekaterih knjig, ki so jih izdali politični emigranti iz Jugoslavije.

Za to številko je bila pripravljena tudi razprava s prikazom razvoja slovenske povojne književnosti v domovini in izseljenstvu. Napisal jo je slovenski pisatelj Lev Detela. Zaradi pomanjkanja prostora v tej številki ni mogla biti objavljena, bo pa v prihodnji.

IZ TEDNA V TEDEN

Novi predsednik britanske laburistične stranke Harold Wilson je 29. marca prišel v Washington, kjer je z ameriškim predsednikom Kennedyjem, zunanjim ministrom Ruskom, finančnim ministrom Dillonom in obrambnim ministrom McNamaram razpravljaj o raznih gospodarskih in mednarodnih vprašanjih.

Čilska vlada je izgnala Renata Garcia Almeida, tajnika kubanskega poslanštva v Santiagu. Izgon je v zvezi z letalsko katastrofo bolivijskega letala, pri kateri je izgubilo življenje 40 oseb, med njimi dva kubanska diplomatska kurirja. Almeida do bolivijske oblasti aretirale, ko je skušal dobiti pri ponebrečenem letalu kovčke kurirjev. Mejo pa je prestopil s ponarejenim čilskim potnim listom.

Zaradi tega dogodka se je v Čilu, ki je ena petih držav Latinske Amerike, ki ima še diplomatske stike s Kubo, ponovno pričelo načrtovanje vprašanje prekinitve stikov. Tako je Liberalna stranka, ki sestavlja vladno koalicijo, zahtevala od predsednika Alessandrija, naj takoj prekine diplomatske stike s Kubo.

Stavka grafičnih delavcev v New Yorku se je končala šele 31. marca, ker je en del delavcev odklonil sporazum, ki ga je večina sprejela že pred dvema tednoma. Stavka je trajala 114 dni. Izdajatelji dnevnikov pa so zvišali ceno dnevnikov od 5 na 10 centov.

V Sovjetski zvezi je bilo obtoženih 68 oseb. Ker so kradi zlatu, platino in zlahke kamne v Uralu in potem prodajali po vsej državi. Štirje obtoženci so bili obsodeni na smrt, štirje na 15 let, ostali na manjše kazni.

Na Vestfalskem so bile v nedeljo volitve v deželni parlament. Volilnih upravičencev je bilo 2.375.000, ki so izvolili 100 deželnih poslancev. Krščanski demokrati so precej nazadovali, izgubili so absolutno večino in imajo samo relativno: 46 poslancev (prej 52), socialisti 43 (37), liberalci 11 (10). Dve ekstremni desničarski stranki in kripto-komunisti pa niso dosegli dovolj glasov, da bi dobili kakega zastopnika v deželni parlament.

V Indoneziji na otoku Bali je izbruh ognjenika Agung povzročil veliko škodo in 1500 mrtvih. Skoro 75.000 prebivalcev je izgubilo vse premoženje, verjetno pa bodo morali evakuirati še 60 tisoč zaradi nevarnosti novih izbruhov. Izbruh ognjenika Agung, ki je visok skoro 3.000 metrov, je od izbruha Krakataua leta 1883 najhujši.

Prav iste dni je na drugem delu zemlje v Costarici v Srednji Ameriki začel bruhati ognjenik Irazu, ki je tudi povzročil velikansko materialno škodo. Na ozemlju daleč naokrog od ognjenika je ognjeniški pepel uničil vse posevke. Ognjeniški pepel je padal tudi v glavnem mestu San José de Costarica. Vlada je po radiu dajala navodila, kako se čimuspješneje zavarovati pred pepelom. Poslanska zbornica je odobrila kredite za podporo prebivalstvu v znesku 5 milijonov kolonov. Upravo posojila bo vodil predsednik države F. J. Orlic in gospodarski minister.

Bidault, ki je prevzel vodstvo OAS, tajne volaške organizacije, ki skuša zrušiti predsednika Francije De Gaulle, je zaprosil brazilsko vlado za vstopno dovoljenje. Najprej se je na skrivaj pojavil na Bavarskem in zaprosil za azil. Ker je bavarska vlada vezala azil na zahtevo o prekinitvi podtalne delavnosti je izginil, se pojavil v Avstriji, Italiji, Španiji in končno v Lizboni na Portugalskem.

Čilska radikalna stranka je ustanovila poseben odbor „za obrambo demokratičnega režima in za boj proti mednarodnemu komunizmu“. Nujnost ustanovitve takega odbora utemeljujejo z dejstvom, „da s svobodo in demokracijo Amerika napreduje ter se razvija, s tiranijo in revolucijami pa samo nazaduje in se razbija“. Na sestanku so vplivni funkcionarji te stranke tudi izrazili svoje mnenje, da je nujno, da Čile prekine diplomatske stike s Kubo.

Glasilo španske Falange „Arriba“ v uvodniku napoveduje važne politične ukrepe vlade, ki bodo posegali v ves sedanji politični sistem v Španiji. List naglašja, da bodo ti ukrepi tako važni, kakor doslej še ni bil nobeden od konca državljanske vojne leta 1936. Iz španskih vladnih krogov napovedujejo odločen korak v smeri demokratizacije španskega političnega življenja.

V Mehiki so predstavniki svobodnih delavskih sindikatov enajstih ameriških držav ustanovili Latinskoameriško delavsko zvezo za podpiranje Zveze za napredek držav Latinske Amerike.

Novice iz Slovenije

Dr. Jože Pogačnik — ljublj. pomožni škof
Na cvetno nedeljo bo posvečen v škofa dr. Jože Pogačnik, generalni vikar ljubljanske nadškofije. Obrede posvetitve bo zaradi bolezni nadškofa Vovka opravil zagrebški nadškof dr. Šeper.

Proračun LR Slovenije za leto 1963 znaša 20.542 milijonov dinarjev. V proračunskem odboru in na plenarnem zasedanju obeh zborov je predlog proračuna pojasnjeval Niko Šilih kot predstavnik izvršnega sveta. Med drugim je povedal, da so v proračunu predvideni krediti za podpiranje 90 raznih komunističnih organizacij in ustanov.

Agrokombinat Ljubljana ima v Ihanu farmo bekonov. Ob koncu leta 1962 so na njej napolnili s prašiči 36 hlev in je tako podjetje sedaj, ko ima letno zmogljivost vzrejo 30.000 bekonov, v polnem obratu. Farma bekonov v Ihanu je v letu 1962 izvozila v inozemstvo bekonov za 400.000 dolarjev. Vsi prašiči, ki jih bodo vzredili na farmi letos, so tudi že prodani v inozemstvo. Farma ima pa še možnost razširitve do zmogljivosti 58.000 bekonov letno. Že s 30.000 ki jih vzredi omenjena farma na leto, je to največje tovrstno podjetje v Evropi. Farma pa ni samo navadno vzrejališče in pitališče bekonov, ampak že tudi prava industrija za predelavo mesa.

Na januarskem obnem zboru Društva slovenskih književnikov je bil izvoljen naslednji odbor: predsednica Mira Mihelič, podpredsenik Tone Seliškar, tajnik Dušan Moravec in gospodar Venceslav Winkler. Trenutno ima društvo 133 članov. Na novo sta bila sprejeta dr. Stanko Janež in Mirko Zupančič. Na obnem zboru so društveni odborniki med drugim navajali, da so imeli društveni člani v letu 1962 številne literarne nastope po raznih krajih Slovenije in tudi v Beogradu, na obisku so pa imeli kot zastopnike uradnih delegacij književnike Belgije, Vzhodne Nemčije, Romunije, Češko-Slovaške, Poljske, Venezuele, ZSSR. Na povabilo odseka za zvezo s tujino pa so bili na obisku književniki iz Anglije, Poljske, Češko-Slovaške, Avstrije in drugih držav. Poročali so nadalje, da je bila v letu 1962 ustanovljena tudi slovenska sekcija PEN kluba. Književna delavnost se pa

razodeva v naslednjih podatkih: izšlo je 11 pesniških zbirk, 22 proznih del in 8 del za mladino. Književniki pa so prevedli tudi številna dela tuje poezije, proze in dramatike.

Ob svetovnem dnevu varčevanja so slovenski listi objavili, da so hranilne vloge ob koncu avgusta v Jugoslaviji znašale 137 milijard dinarjev, ki odpadajo na približno 3,4 milijona vlagateljev. V Sloveniji je bilo tedaj 26,1 milijarde hranilnih vlog, potrošniška posojila so pa znašala 14,1 milijarde. — Hrvaška je imela 32,1 milijarde hrvaških posojil, Srbija 50,9 milijarde hranilnih vlog in 38,1 milijarde potrošniških posojil, Makedonija 14,2 milijarde nilnih vlog in 73,4 milijarde potrošnihranalnih vlog in 10,9 milijard potrošniških posojil in v Bosni ter Hercegovini 10,4 milijarde hranilnih vlog in 21,2 milijardi potrošniških posojil. V Sloveniji je odpadlo povprečno na enega prebivalca 16.500 din hranilnih vlog, v Makedoniji 10.102, v Hrvaški 7.750, v Srbiji 6.700, v Črni gori 6.600 in v Bosni ter Hercegovini 3.200. Med vsemi denarnimi zavodi v Jugoslaviji ima Komunalna banka v Ljubljani s svojo Mestno hranilnico največ hranilnih vlog in sicer 9,94 milijarde. Mestna hranilnica v Ljubljani zelo propagira varčevanje tudi med mladino in ima samo v okviru otroškega varčevanja 23.000 vlagateljev s 380 milijoni hranilnih vlog.

Umrli so: Neža Velinšek, rojena Jeran v Predgorju, Julija Rant v Celju, Ivana Pahulje v Otavah pri Ribnici, Franc Rostohar, st., v Brezicah. Anton Sinkovic v Blanci, Alojz Levstik v Lescah, Franc Posega v Kopru, Franc Bolta iz Ježe, Ilenka Hrovatin v Vipavi, Ivana Pogačnik iz Jurjevice pri Ribnici, Franc Sluga, biv. obratovodja tkalnice v Otočah, Antonija Novak v Gornjih Ležecah, Marija Devetak v Tolminu, Manica Fišer, roj. Kalan, Ana Kostanjevec, roj. Godeša, upok. na Rakeku, Andrej Berdjan, župnik v Martjancih, Jože Bradač iz Podhoste pri Dol. Toplicah, Terezija Krenčič, roj. Bantan v Trbovljah, Lučka Inkret v Škofji Loki, Ivan Hribah, uslužbenec podjetja Planika v Kranju, in Olga Ojsteršek v Trbovljah.

dal, da se je odločil za ta kratek referat radi tega, ker se deklice že dolgo žele vpisati se v skavtsko organizacijo. Povedal je smernice, cilje in namen skavtske organizacije ter podal tudi način vzgoje te mladine. Vsi so z velikim zanimanjem in odobravanjem sledili izvajanjem, nakar se je prijavilo lepo število deklic, s čemer je v Carapachaju zrasla na drevesu skavtizma nova veja, skavtinje. Želimo, da bi sledile naukom, ki so jih prejele in tako delale čast vernemu slovenskemu narodu, ter vse življenje usmerjale v tem smislu.

MORON

Občni zbor moronskega odseka SFZ

Moronski odsek Slovenske fantovske zveze je imel preteklo soboto, 30. 3. 63, svoj drugi redni občni zbor, ki je imel kot glavni namen pregled storjenega dela v preteklem poslovnem letu in izvolitve novega odbora.

Otvoril in vodil ga je predsednik Ivo Majhen.

V prvem delu dnevnega reda so branjeno zapisnika sledila poročila članov odbora. Iz teh poročil je bilo razvidno, da je odsek v svojem prvem letu obstoja dobro delal in napredoval. Seje odbora in mesečni sestanki so se redno vršili. Število članov se je v preteklem letu skoraj podvojilo.

Takoj po spremembi pravil — ustanovljeno je bilo mesto podpredsednika odbora, ki ga sedaj ta odsek ni imel — so prišli na vrsto redne volitve novega odbora. Predloženi sta bili dve listi. Prvo je sestavil odbor, drugo pa člani. Izvoljena je bila prva lista, za katero je glasovalo 12 volilcev; druga lista je dobila 7 glasov. Novoizvoljeni odborniki so: predsednik Ivo Majhen, podpredsednik Rode Tone, tajnik Kunčič Matjaž, blagajnik Mizerit Tone, gospodar Janez Šparhaki, kulturni referent Benedičič Primož, športni referent Poglačen Avgust, pomočnik športnega referenta Julij Savelli, voditelj naraščaja Vivot Tine, delegat v centralni odbor Žakelj Jože; nadzorni odbor Markež Franc in Kunčič Janez. Duhovni vodja bo tudi v novem poslovnem letu č. g. dr. Alojzij Stare.

Po volitvah je duhovni vodja podal duhovno misel, v kateri je pohvalil delo prejšnjega odbora in obenem pozval na delo novoizvoljeni odbor. Spodbujal je več člane k optimizmu in navdušenemu sodelovanju.

Po končanem obnem zboru so fantje zapeli pesem Delaj, delaj dekle pušljce. Ta občni zbor je bil priča, da slovenska mladina še ni izgubila svojih idealov, korajžje in veselja do dela. Še se bori in trudi za zmago, za doseg svojih ciljev.

SAN JUSTO

V nedeljo, 24. t. m. je bil v Našem domu sestanek in občni zbor krajevnevega šolskega odbora za šolski tečaj Franceta Balantiča. Vodil ga je predsednik odbora Janžej Jereb. Odborniki so na njem poročali o delu za popliranje šolskega tečaja, ki ga obiskuje 125 slovenskih otrok. G. župnik France Novak je poudaril potrebo po še tesnejšem sodelovanju staršev s šolo. Prav tako sta to potrebo poudarjala vodja mladinskega odseka Zedinjene Slovenije Aleksander Majhen ter gdč. Angela Klansko. Pri volitvah je bil znova izvoljen za predsednika Janez Jereb, podpredsednik Bogdan Kusančič, tajnica Cveta Bras, blagajnik Rudolf Dacar, gospodar I. Klemen, odbornika pa Jože Milklič ter Jure Markovič.

MAR DEL PLATA

Slovenski šolski tečaj gre v tretje leto
V soboto, 16. marca, ob 4 popoldne je bila v šolskih prostorih zavoda Divino Rostro otvoritev letošnjega slovenskega učnega tečaja.

Pri tej priliki se je vršil tudi prvi letošnji roditeljski sestanek, na katerem so razpravljali o tekočih nalogah in potrebi učenja slovenskega jezika in domoznastva.

Udeležba je bila kar zadovoljiva, saj so prišli vsi tisti starši, ki so zares narodno zavedni in ponosni Slovenci in ki hočejo tudi svoje otroke vzgajati v slovenskem duhu in tudi njim omogočiti poznavanje slovenske evropske kulture.

Izostalo je pač, kakor lansko leto, samo nekaj družin, ki so sicer slovenskega rodu, ki so pa že izgubili vsako narodno zavest in ponos, se tako odtujili svojemu narodu ter se vtopili v

JANEZ ŠEST - PETDESETLETNIK

Jubilant se je rodil 19. 1. 1913 v Kam. njah pri Boh. Bistrici, kjer je preživel svoja mladostna leta in obiskoval tudi šolo. Že zelo mlad si je moral začeti služiti kruh v potu

svojega obraza. To dejstvo je bilo gotovo eden izmed odločilnih vzrokov, da je v poznejšem življenju in javnem udeleževanju največjo pozornost posvečal socialnim in strokovnim delavskim organizacijam.

Na Jesenicah je kot kovinar vstopil v vrste krščanskih strokovničarjev. Kršč. strokovnim organizacijam je posvečal vse svoje moči in sposobnosti tako na Jesenicah, kakor pozneje v Ljubljani, kjer je zlasti med sovražno okupacijo in komunistično revolucijo s svojimi sodelavci vztrajno in odločno deloval za resnično svobodo slovenskega naroda in slovenske zemlje.

Leta 1945 se je pred komunisti umaknil v Celovec na Koroško, odkoder je odšel v Italijo. V Rimu se je sešel s svojimi starimi sodelavci in prijatelji iz Zveze združenih delavcev, ki se je medtem preimenovala v Slovensko delavsko zvezo ter začela izdajati list Družabna pravda. Nič ni okleval, takoj je ponudil svojo pomoč. In od takrat dalje je zopet velik del svojih moči nesebično posvetil krščanskemu strokovnemu gibanju. V Rimu je med begunstvom pomagal pri razmnoževanju lista in bil dalj časa tudi blagajnik krščanskega drugorodno ljudstvo, da v lastni družini že ne govore več slovensko. Zato tudi svojim otrokom, najbrž iz sramu zaradi svoje nezavednosti, ne marajo dati niti prilike, da bi spoznali lepoto slovenskega jezika in se seznanili s slovensko evropsko visoko kulturo.

Po živahni in poučni razpravi, posebno o potrebi, da tudi starši doma prispevajo k učenju in vaji svojih otrok v slovenščini, so vsi zbrani starši z otroci in učiteljskim zborom ter g. katehetom na čelu odšli v kapelico zavoda, kjer so se priporočili sv. Duhu za srečno učenje in dober uspeh učnega tečaja.

Redni pouk se vrši vsako soboto in začnjenja točno ob 4 popoldne.

x. y.

Vsak teden ena

OBRAZI

IV.

Simon Jenko

*Ko zaspal bom v smrti,
ne kopljite jame,
kjer vrste se križi!
Tam ni mesta zame.*

*Na Visoko Tatri
jamo izkopljite,
tri drevesa sveta
nanjo zasadite!*

*Tam moj duh bo gledal
na vse štiri strani,
dokler bela zora
dneva ne oznani.*

socialnega gibanja. Na poti grede v Argentino je bil tudi on na sestanku slovenskih krščanskih strokovničarjev v mestu Puzzuoli v Italiji ter je bil tudi on med ustanovitelji organizacije Družabna pravda.

Po preselitvi v Argentino je v Družabni pravdi zavzemal najrazličnejša odborniška mesta. Bil je tajnik, blagajnik, organizacijski in industrijski referent, že več let nazaj pa je upravnik organizacijskega glasila Družabna pravda ter z vsemi močmi pomaga, da se list tudi v težkih razmerah sedanje argentinske gospodarske krize vzdržuje ter še vedno izhaja.

V začetnih letih svojega bivanja v Argentini je bil šest zaposlen v tovarni kafeonov Universul, kmalu pa je dobil dovoljenje za lastno posredniško pisarno in agencijo TRIGLAV. Zdaj pa je že nekaj let carinski posrednik.

Sestovega srečanja z Abrahamom so se spominjali odborniki Družabne pravde na zadnji seji te organizacije na šestovem domu v buenosaireskem mestnem predelu Boca. Urednik Družabne pravde Maks Jan mu je v imenu organizacije in lista Družabna pravda izrekel tople čestitke, katerim so se iskreno pridružili tudi ostali odborniki.

Janezu Šestu, neumnemu delavcu za zmago krščanskih socialnih načel v javnem in zasebnem življenju ter delovanju, k 50-letnici iskreno čestita tudi Svobodna Slovenija, ter mu želi še dolgo in srečno življenje. Svojim čestitkam pridružuje še prošnjo Bogu, da bi dal dočakati dan, da bi lahko v resnično svobodni domovini zopet gradil in utrjeval krščanske strokovne organizacije ter z njim po nauku papeških socialnih okrožnic pripravljaj lepše in srečnejše življenje tudi slovenskemu delovnemu ljudstvu.

SLOVENCIPOSVETU

KANADA

V župniji Marije Pomagaj so od 17. do 24. februarja praznovali skavtski teden. V tem tednu so skavti hoteli prav posebej poudariti svojo željo, da postanejo dobri katoliški skavti. V sredo, 20. februarja, je prejel investituro 9 mladih skavtov. Na slovesnost so bili povabljeni tudi starši. Poleg voditeljev S. Brunška in P. Čekuta se je te slovesnosti udeležil tudi predsednik skavtskega odbora dr. F. Habjan, podpredsednik J. Adamič, blagajnik L. Babič in tudi župnik Prebil, ki je imel za novo skavtsko skupino primerni nagovor.

Slovensko gledališče je v župnijski dvorani vpriporilo 17. februarja dve v. seloigri: Burka o jezičnem doktorju in Džak na poti v paradiz. Občinstvo se je pošteno nasmejalo.

Mladinski klub je organiziral v župnijski dvorani mladinski banket. Fantje in dekleta so to pot dokazali, da se ne znajo le vrteti in zabavati, marveč da imajo tudi mnoge organizacijske sposobnosti. Pripravili so tako lep večer, da gre o njem sama hvala.

Župnijski šahovski turnir je začel v nedeljo popoldne 3. marca. Udeležba je bila, da bo turnir trajal več tednov.

Slovenske narodne noše napravljajo. V ta namen je zbrala S. Cecilija krog župljanek, ki ji pridno pomagajo pri nabavi blaga in izdelavi lovenskih narodnih noš. Gospe Cvetko, Jan, Kramar, Malešič, Petrovič, Karas, Vovk in gdč. Karlinca Merhar so se doslej najbolj izkazale na tem polju.

Sveta birma je bil največji dogodek v zadnjem času v tej fari. Podelil jo je 10. marca 69 otrokom torontski pomožni škof. Čeravno so se otroci učili ve-

rouk v slovenščini, so tudi v angleščini prevzvišenemu kar dobro odgovarjali na njegova vprašanja.

Kričeni so bili: Pavel Francišek Krevs, sinček Rada in Ivanke Markež; John Gabor, sinček Ivana in Agate Prša; Otilija Marija Kastelic, hčerkica Viktorja in Otilije Stieber; Mary Ann Malešič, hčerkica Jožeta in Ane Špehar; Andrew Anthony Kraljič, sinček Franca in Marije Jereb; Mary Čuček, hčerkica Antona in Terezije Fras.

Poročili so se: g. Franc Vitič in gdč. Franciška Lenarčič; g. Matija Ambrožič in gdč. Marija Golobčič; g. Martin Doma in gdč. Ana Bohnec; g. Srečko Gortnar in gdč. Terezija Kuclar; g. Anton Komljanec in gdč. Marija Jordan.

OBVESTILA

Odbor Slovenskega doma v San Martinu ponovno prosi vse svoje članstvo, da čimprej poravnava svoj prispevek v znesku 100 pesov v Vzajemni podporni sklad. V primeru smrti imajo pravico do podpore samo tisti člani oz. svojci, ki so imeli prispevek že plačan in so bili člani doma vsaj pol leta.

Naš dom v San Justu pripravlja za nedeljo 5. maja Vinsko trgatavo. Spored bo objavljen kasneje. Obveščamo tudi, da bo takrat zopet na razpolago pristna telečja pečenka.

Pričetek slov. srednješolskega tečaja bo v soboto, 6. aprila, ob 15,30 v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Na tečaj lepi vabljeni vsi, ki obiskujejo srednje šole ali bodo letošnje vanje vstopili. Možnost obiskovati tečaj pa ima vsak, ki je dovršil osnovno šolo.

Zvezni sestanek SFZ bo v nedeljo, 7. aprila po sv. maši v Slovenski hiši. Fantje iz vseh odsekov in ostali lepo vabljeni.

LOJZE NOVAK

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO BUCARI & GALLETTI

Avda de Mayo 302

Ramos Mejia

T. 658-7083

Vse za dom, in kot vedno, najboljša kakovost in najboljše znamke TV, hladilniki, šivalni in pralni stroji, štedilniki itd. Cenjenim odje. malcem sporočamo, da tudi že lahko postrežemo z najboljšim pohištvom vseh slogov, kakor tudi z velik, izbiro kuhinjskega pohištva po najugodnejših cenah in z dolgoročnim odplačevanjem.

Naša ponudba za srečnejše leto 1963 TV velikega aparata (gran angular), sestavljen iz najboljšega uvoženega materiala po 1500 pesov na mesec.

Obiščite nas in prepričajte se!

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

vabi vse Slovence in Slovenke na

PROSLAVO II. OBLETNICE

BLABOSLOVITVE SVOJIH PROSTOROV

ki se bo vršila v nedeljo, 28. aprila v vseh prostorih doma

(v primeru dežja pa naslednjo nedeljo)

Občni zbor Družabne pravde bo tudi letos, kot vsako leto, dne 1. maja, na praznik sv. Jožefa Delavca, v prostorih Slovenske hiše. Pred občnim zborom bo sv. maša. K tej sv. maši in na občni zbor vabi vse svoje članstvo, pa tudi ostale delavce in podjetnike Družabna pravda.

Naj ne bo Slovenca, ki bi ne imel svojega izvoda ene izmed najodličnejših

STAVBNA PARCELA

je na prodaj v Castelarju na prostoru, kjer stoji že 17 slovenskih hiš.

Naslov lastnika v upravi Svobodne Slovenije

Po najnovejši carinski odredbi so v domovini paketi 2 kg Santos kave in 1/2 kg kaka-a oproščeni plačila carine in carinskih pristojbin. Prav tako je znižana carina tudi za večje pakete.

Vsa pojasnila daje JADRAN PAK, Monte 2049, Cap. federal ali pismeno Zdenka Kalečak, C.C.C. 340, Bs. Aires

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827

Buenos Aires

papeških socialnih okrožnic z naslovom Mati in Učiteljica (Mater et Magistra). Dobi se v Dušnopastirski pisarni ter pri vseh odbornikih in poverjenikih Družabne pravde za ceno 60 pesov.

NOVI HLADILNIK

BLED 63

sestavljen iz najboljšega materiala. Po svoji obliki in opremi prekaša vse dosedanje.

Ako ga še nimaš, nabavi si ga pri

P. NOVAKU

kakor tudi vse drugo za dom.

Naznanjam, da sprejemam vsa pravila in celotno zamenjavo hladilnikov in T.V. aparatov.

Cerrito 2245 Lomas del Mirador

• DOLGOROČNO ODPLAČEVANJE

• CENA

• KVALITETA

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9533

Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 688.209

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1963: za Argentino \$ 650.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T.E. 33-7213

PRISPEVAJTE

V TISKOVNI SKLAD!

POZOR!

RAZPRODAJA

DO 40% POPUSTA NA PRODAJNE CENE (precio de lista)

Trgovsko podjetje „SEME-BIDOVEC“ nudi rojakom radi preureditve trgovine (ker bomo nadalje imeli tudi lektrične predmete in nadomestne dele) potrebščine za dom po izredno nizkih cenah.

Naj govore cene: T. V. „PHILIPS AUTOMATICO“ prodajna cena (precio de lista) \$ 58.500,— PRI NAS \$ 39.000,— T. V. „WEST POINT“ último modelo p. 23 prodajna cena \$ 55.900,— PRI NAS \$ 39.000,— Radio combinado „RINTEMI“ prodajna cena \$ 27.000,— PRI NAS \$ 16.900,— Hladilnik „TURENA“ 11 pies z motorjem garref prodajna cena \$ 38.900,— PRI NAS \$ 28.900,— Hladilnik „TURENA“ 8,5 pies prodajna cena \$ 29.900,— PRI NAS \$ 20.900,— Hladilnik „COMODORO“ 9 pies, prodajna cena \$ 32.700,— PRI NAS \$ 23.900,— Hladilnik „ESLABON DE LUJO“ 6 pies prodajna cena \$ 29.500,— PRI NAS \$ 20.900,— Pralni stroj „ESLABON DE LUJO“ semiautomático Super 62, prodajna cena \$ 21.777,— PRI NAS \$ 14.900; semiautomático modelo T prodajna cena \$ 18.580,— PRI NAS \$ 12.900,— Šivalni stroj „BROMBERG“ prodajna cena \$ 19.000,— PRI NAS \$ 12.900,— šivalni stroj „NEOCHI“ prodajna cena \$ 19.100,— PRI NAS \$ 13.900,— štedilnik „UNIVERSAL“ s parillo prodajna cena \$ 11.900,— PRI NAS \$ 7.900,— štedilnik „SIMPLEX“ s parillo, prodajna cena \$ 13.400,— PRI NAS \$ 9.400,— Calefones „UNIVERSAL“ 14 l. prodajna cena \$ 12.500,— PRI NAS \$ 8.400,— Mešalnik „KENWOOD“ prodajna cena \$ 13.900,— PRI NAS \$ 8.900,— Sesalec za prah „BRETAÑA“ prodajna cena \$ 7.890,— PRI NAS \$ 4.900,— Loščilci (Enserradoras) prodajna cena \$ 8.500,— PRI NAS \$ 4.900,— Mešalci (liquadoras) prodajna cena \$ 3.200,— PRI NAS 2.190,— Brivski aparati „PHILIPS“ zadnji model prodajna cena \$ 2.300,— PRI NAS \$ 1.490,—.

Poleg teh še več drugih ponudb. Izredni popusti tudi na dolgoročno odplačevanje.

OBISČITE NAS IN OKORISTITE SE Z NAŠO RAZPRODAJO.

ODPRTO TUDI V SOBOTO POPOLDNE

PRIPOROČA SE „SEME-BIDOVEC“
Avda. de Mayo 2146 — RAMOS MEJIA

V domovini je umrl dne 9. marca 1963 v 80. letu starosti naš dragi mož, očka in stari očka, gospod

AVGUST VIVOD

sodnijski uradnik v pokoju

Pokopali so ga dne 11. marca 1963 na pokopališču v Sevnici ob Savi.

Sveta maša zanj bo v petek, 5. aprila 1963 ob 19, v kapeli Sv. Križa (blizu „Tintorerie Morón“).

Priporočamo ga v molitev!

Zalujoči:

V Argentini: sin ing. Avgust z družino

V domovini: žena Jožefa; hčerke: Julijana,

Zofija por. Habine z družino in Marija.

Odlšla je po zasluženem plačilo k Bogu naša nadvse ljubljena mama

MARIJA LOŽAR roj. BOBNAR

Vsem znancem in prijateljem jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, Manitowoc-USA, St. Catherines-Canada,

Belo Horizonte-Brazilijska, Novo mesto

IVAN PREGELJ:

47

Otroci sonea

Bili so pred kavarno in Poznik je velel ustaviti. Slavica je prva skočila z voza, Poznik je pomagal ženi, ki se mu je nagnila nad rame in zašepetala:

„France, zdi se mi, da sem bila uslišana.“

„Helenček,“ je vzkliknil živo, da se je Slavica ozrla. Ni vedel, koliko je plačal izvoščku, ki se je trikrat zahvalil.

„In da boš vedel, čemu sve prišli,“ je spregovorila Helena, ko so vstopili v kavarno, „svoj god sem hotela praznovati pri tebi, drugega nič. Ali si zdaj še hud?“

„Ne,“ je dejal, „še hvaležen sem ti.“

Potem pa je zašepetal: „Pa Slavica?“

„Slavica,“ se je začudila Helena.

„Prav ji je bilo.“

„Res?“ se je začudil geometer.

Sedli so in se ohladili in Slavica se je šalila, da niso bogzna kaj gosposki, ki sedajo za mizo umazani od poti kakor gorski vozniki.

„Pa je je drugačna,“ se je zopet usililo prepričanje Pozniku. Z določenim namenom, da bi razkril to novo Slavici podobo, je vprašal nenadno in oprežujoče:

„No, mila gospodice, kaj pa gospod južni brat?“

Zdaj te imam, je mislil, videč, kako je Slavica nekam čudno nemirno

trenila z roko in izbegnila z očmi njegovemu pogledu.

„Tepec, moške hlače,“ je rekla nato hladno.

„Šele pred tremi ali recimo štirimi urami sem bral,“ se je prikrito rogal Poznik, „da je nekak Byron, lepši kot jaz; čuj, Helena, in ljubosumna bodi! Zdaj pa čujem, da je tepec. Lepa hvala za sabljaško solo...“

Smejal se je glasno. Slavica se je trudno zgenila. Vzela mu je smeh in je pogledal vprašujoče na Heleno. Toda Helena se je še vedno smehljala z onim istim nasmehom na ustnicah, kot jo je bil pričakal na postaji. Tedaj je spoznal, da ji je Slavica pač vse skrbno prikrila, če je res kaj doživela.

„Ta Juraj Rosandič,“ je vendar vprašal, dasi resno, da ne bi vznevoljil, „kdo in kaj pa je pravzaprav?“

Helena se je osvestila in rekla:

„Glej no! Saj ti je Slavica pisala. Najin znanec zadnjih dni, zelo prijeten človek. Kdo je? Ali ti veš Slavica?“

„Nisem ga vprašala,“ je odvrnila kratko.

„Potrpimo,“ si je dejal Poznik. „Pri de čas, izvemo kaj več.“ Helena ga je potegnila za rokav in mu pokazala v drugem koncu kavarne rdečeličnega in hudo plečastega gosta, ki se je bil za-

veroval v svoj list.

„Vurnik,“ je vzkliknil tedaj Poznik, se nevljudno dvignil in pohitel k nje-mu.

„Strela,“ je planil Vurnik veselo. „To bo nocoj spet lep in dolg večer.“

„Ne bo nič,“ je odvrnil Poznik, „ženo in svakinjo imam s seboj.“

„Hudič te vzemi. Kaj me potem motiš?“ je vzkliknil zdravnik.

„Pojdi predstavim te jima. Pa saj ju menda še poznaš.“

„Ne utegnem,“ je postal Vurnik kar nestrpen. Vrgel je časopis vstran in zaklical tako glasno, da so se redki gosti zdrznili:

„Plačam! Cameriere!“

Res je plačal, vzel klobuk in ponavljal nemirno:

„Pogovoriva se kdaj drugič. Opraviči me! Zares se mi mudi. Mudi! Stre-la! verjemi!“

„No, vsaj mimo naše mize stopi,“ ga je vlekel Poznik.

„Zlodej naj te —“

Nerodno in v sto zadregah je podal zdravnik roko Heleni in Slavici, zamrmral nekako opravičilo, se poklonil in šel.

„Pravijo, da časi ljudi spremene,“ se je smejal Poznik. „Vurnik se ni.“

„Košek si dobil,“ se je nasmehnila Helena.

„Res! ženskam naproti ni bil nikoli vljuden,“ je vrnil Poznik. „Nu, naj gre!“

Tedaj je Slavica zazdehal:

„Vzdignimo se še mi!“

„Prav,“ je pritrdila Helena. „Bomo prej doma.“

„No, pa,“ se je vdal Poznik in zde-lo se mu je dobro, ko so gostje pogledovali za Heleno in Slavico.

*

Povečevali so in popili nekaj izbrana vina. In zdaj je Helena prva silila, naj se že odpeljejo. Sedli so na voz. Poznik je sedel spredaj in pogнал. Konji je potegnili živahno, dasi ni bil več spočit. Zaslutil je pot proti domu. Vozili so po prahu mimo predmestnih vil. Vonj cvetočega jasmina je legel zdajpa-zdaj čez ceto. Sonce je bilo nizko v zatonu. Prevozili so dolgo vas in zavili ob hribu nizdol po klancu niže ob reko v senco in hlad, ki se je prijetno preliljal po dolini in preganjal zaspasnost in trudnost. Tedaj je Slavica oživila. Poznik je napol okrenil glavo in poslušal nazaj v voz. Slavica je dražila Heleno:

„Le poglej ga, svojega moža, kako lep, okrogel hrbet dobiva. Fej, so dedci nemarni, kadar se oženijo. Samo v šir gredo in okroglost.“

„Saj bi kaj rekel,“ se je smejal Poznik, ki ga je bilo razvnelo, „bi kaj rekel, kako je to s širokostjo in okroglostjo pri ženskah po poroki, pa rajši molčim.“

„In prav delaš,“ je menila Slavica, „saj že ves okraj ve, da ti Helena vse dovoli, samo kvantati ne.“

„Ti grda čenča,“ se je dobrohotno vznejevoljila Helena.

Jasneje ko kdajkoli prej se je razlikovala v svoji mirni lepoti od žive, prejake Slavice. Poznik, ki se je zdaj-pazdaj ozrl, je občutil znova oni fantovski ponos iz kavarne, ko so se gosti ozirali po njima, ki ju je vozil.

„Hej,“ je mislil, „zlato vozim. Kdo pod milim Bogom je vozil kdaj kaj lepšega. Saj me ima Bog nazadnje le rad. In če bi to res bilo in da bi znala biti Helena uslišana. Ne, sveti Anton! Tebi naj se sama zaobljubi, ampak za reveže bom pa vrgel in če je treba, plačo petih ali devetih mesecev. Pa ta frocek! Ta naša mila gospodice! Saj je še otrok. Kadar jim je treba zvečer v posteljo, šele prav oživijo. No, kaj zopet brenči, kaj? Sivea je vzela na merek. Ubogi škorenček, poslušajmo!“

Slavica je govorila:

„To stoji, Helena. Tvoj god popraznujemo slovesno. Ne radi tebe, zaradi Sivea, da veš, da se ga revež vsaj enkrat spet nabere in da ga bo potem Veronika. Ali veš, kako jo zmerja, kadar ga prav hudo pesti? Strašno, ti rečem. Prt ji pravi, prt, pa ne Veronika, ampak usrani.“

„Ampak, Slavica,“ je vzkliknila Helena, „kako govoriš!“

„Pa nič, bom pa molčala,“ se je ku-jala Slavica a čez trenotek je spet zvr-golela. Udarila je svaka po plečih in vprašala, ali ne bodo nikjer počivali.